

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 19/7 Augustu 1868.

Se prunumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Brasiovu 18 Augustu 1868.

Diu'a nasterii Maiestatei Sale c. r. apostolice f6u intempnata in pres6r'a sa cu musio'a garnio'nei regimentului de linia c. Gondrecourt. In diorile dimin6tii aceeasi banda militaria dede semnalulu dilei celei alese aniversaria, in care fiacare poporu si fiacare cive alu monarchiei se simte obligatu a alerga la altariulu imperatului imperatoru, intr'unindusi rugatiunile sale cu pietatea cuvenita unui parinte inaltiatu, dela a carui simtiu de dreptate si ecuitate aperi'a fiacare poporu fericirea si multamirea sa. La 9 6re se si adun6 poporulu romanu in vestiminte serbatoresci pe la t6te bisericile sale parochiale si cu o pietate mai rara de catu ori si candu, cantandu imnulu poporalu -si intr'unira ferbintile sale rugatiuni la altariu catra ceriu, c6 se revar6e asupra imperatului, regelui si **Marelui seu Principe** t6te darurile sale de care protegiatu se straluc6sca in splend6rea dreptatii si a egalei am6re catra auditii sei cei credintiosi, c6 pe tronulu justitiei, care e fundamentulu imperatioru, se aiba viatia indelungata, ferita de orice periculu din laintru si din afara dimpreuna cu inalta familia si cu t6ta cas'a d6mnit6ria, ved6andu cu bucuria de parinte egalu pre toti fii imperiului seu gustandu asemene ferioire si multumire, care aduna in giurulu tronului puterea lui, adica credintia, aderintia si fiecele simpatii, cari suntu sorgintele cele adeverate ale tuturor sacrificioru pentru patria, pentru tronul si pentru statu. Refugiulu si asilulu poporului romanu din monarchia in t6te necasurile si asupririle lui a fostu totdeauna inalt'a cas'a d6mnit6ria, a carei surcelu pr6 inaltu, Maiestatea Sa imperatulu, regele si marele principe **Franciscu Iosifu I.**, cu sacrat'a sa dr6pta pr6 inalta, c6 unu suveranu si parinte dreptu, care dela 1863 p6rta intre noi numele **Franciscu Iosifu I. Marele**, a binevoitu a sanctiona dreptulu politicu natiunali si confesionalu alu natiunei n6stre romane din Transilvania in mesura perfectu egalu cu a celorlalte natiuni conlocuito'rie. Acestu evenimentu scosu si eliberatu din catenele de 400 ani, intemplatu in **26 Octobru 1863**, a ferecatu aderintia, credintia si t6te simpatiile n6stre catra sacratulu tronul alu Maiestatei Sale cu cele mai strinse legaturi de iubire fi6sca, de oredintia si aderintia, cari insocite de celu mai lealu patriotismu si pronitate la sacrificia se voru intrece pe viitoriu cu cea mai lea' emulatiune spre a conlucra la comun'a ferieire a patriei si a monarchiei in concordia cu sororile natiuni, indata ce ni se va deschide calea liberei actiuni intre marginile sanctiunei dreptului constitutiunali. Se trai6sca imperatulu, regele si Marele nostru Principe alu Transilvaniei spre scutiirea si inaltierea in stare mai fericita a credintiosului seu poporu!!!

La 10 6re se serb6 cultu d6iescu la parochia rom. cat., pontificandu cu t6ta ceremoni'a decanulu dn. E. d. M6ller, indreptandu 6r' rugatiuni pentru Mai. Sa. Se fini cu imnulu poporalu. Garnis6n'a av6 cultu deosebitu. Magistratulu si perceptoratulu inca se afa de facia.

— In pres6ra renumitulu virtuosu Vist cu 2 fii dede concertulu presociintiatu intre aplause neincetate ale publicului mai totu romanu. D6a p6te ca va onora si adunarea generale a asociatiunei romane in Gherl'a. — Joi va da altu concertu si in fav6rea sc6leloru n6stre romane, la care se ne intrunim6 eu totii, ca e scopu cu preferintia nobilu.

— Duminica dimin6tia pornira de aici in

misiunea cea nobilu, la adunarea „Societati academice“ la Bucuresci dd. membri G. Baritiu, Dr. Hodosiu si Al. Romanu, dupaoe in trecere avur6mu fortuna si imbraciosia cu caldura la o serata. Ddiu se le ajuto si la lupt'a museloru romane!!!

— Pentru pronunoiamentu se dechiara meru barbatii nostri. In toti Nrii „Federatiunei“ se otescu asemeni dechiariuni. —

— Din Blasiu se mai citara la tribunalu T. Muresianu prof. Ioane Balinte, V. Crisianu, Basiliu Ratiu, Petru Solomonu; si civili Alecs. Nyagoe si Georgiu Popa. Prof. Farago s'a citatu a 2 6ra; Al. M. Micu, Arone Boeriu si Nicol. Solomonu inca fara incuisionati. —

— Escelenti'a Sa d. comisariu regiu conte Emanuelu P6chy a resositu la Clusiu in 15 Aug. la loculul oficialu. —

Blasiu 15 Aug. 1868.

Actulu celu maretiu de alegere a mitropolitulu de Alb'a Iulia se fini.

Elu s'a petrecutu in ordinea prescria in rescriptulu ministeriale. — Astadata inse nu voiu se le comunicu din firu in peru t6te cate s'au templat, ved6iasc ele mai bine din protocolulu sinodulu de alegere, care credu, ca se va public6 la timpulu seu, mai multu me restringu la cele template preste marginile decretulu.

In 9 Aug. pre dupa am6di de si mai rari, dara cei mai insemnati barbatii din celu se aflau la Blasiu. Incepura numai decatu a conferi unii cu altii despre gravaminile ce aru fi a se asterne cu asta ocaziune la locurile mai inalte.

In 10 cursera o6 ploia din t6te partile, nu numai bisericani, ci si laici de ambe secsele, si o6 participanti si ca simpli spectatori, 6r' unii c6 Cortes.

Toti archidiecesi si cei curati la anima asteptau cu neastemperu momentulu, candu voru se ved6a fratii de unu sange, d6ndu man'a si imbraciosianduse cu bucuria, dupa unu despartu de 12 ani; toti aveau insintea ochiloru io6n'a mar6tia, cum voru se se un6sca intru ecsercitateu unui actu constitutiunale bisericoscu atatu de ponderosu in urmarile sale pentru cleru si natiune.

Dar' conferintia preliminaru anuoiata spre a lu6 in desbatere punctele destinate, c6 se sierb6sca de basa si directiva noulu mitropolitulu intru conducerea archidiecesi, i desamagi pre toti. — Un'a mare parte din fratii gherlani nici ca av6 patientia a ascult6 pana in capetu desbaterea asupra proiectulu prezentatu de cativa barbatii insemnati si binemeritati si archidiecesi. Ma ce e mai multu vicariulu Naseudulu la totu pasagiulu si arat6 nemultumirea, scarpinanduse in capu, si d6ndu semne cu atingerea mesei. —

Vedeamu cu parere de reu, catu stau de reci unii facia cu ceialalti. — Cu deosebire gherlani se destinsera prin tacere, frica ascundere si portare resping6toria.

In pres6r'a de 11 Aug., dupa verificarea deputatiloru, se anuoi6 o alta conferintia spre cointelegere asupra celoru trei candidati, c6 se nu se imprascia voturile, c6 faria orbiloru, si c6 se se lapede ori si care de predilectiuni personale, avendu in vedere numai binele comunu.

Dupa ce se constitu6 conferintia fara provocati prin presidiulu alesu, c6 fiasce carele se si deosebere cu incedere opiniunea sa libera. — Inse ce se vedi? Neincrederea ce nutria unii catra altii se ved6u in t6ta golatatea sa; se pareau, ca suntu fermecati, c6 se nu p6ta vorbi, si cari vorbeau, amblau in giurulu lucrului, o6 m6tiulu pre langa blidulu cu pasatu. Pre urma se indemnara si vorbira, care pentru Il. Sa ep. Vancea, care pentru Lucianu Bonaparte, altulu

pentru can. I. Fekete, inse nu se arat6 nici o aplecare.

Intru acestea prof. F. . . . cer6 ouventulu si in pucine vorbe, arat6 ca principiale dau putere de vietia, ele suntu conduc6toria in ori si ce lucrare; ca fiasce care pers6na reprezenta unu principiu; ar6ta, ca punctele directive, care le prim6 sinodulu cu atat'a placere si bucuria, ceru o6 pers6nele candidande se nu fia de principia diametralu opuse acelor puncte, demonstra, ca atatu Lucianu Bonaparte, catu si Ilustr. Sa Vancea reprezenta principia, ce lovescu in punctele primite de sinodu, apoi ii conjur6 pre toti se se lapede de interese private, aplecari personali, s6u ori si ce legaturi familiari, si fara de nici o reserva cu anim'a deschisa si sincera propune trei candidati in pers6nele dloru: T. Cipariu, D. Coroianu si I. Antonelli. Vivatele si alte semne de complacere, aratara invoirea maioritatiei presente la t6te trei pers6nele. Mai vorbira si alti 3—4 totu in sensulu acest'a si unu frate gherlanu, care arat6 buna starea materiale a preotiloru din dieces'a sufragana a Gherlei, pentru care recomanda pe Il. Sa Vancea.

Pre urma prof. M. . . . spune, ca archidiecesiuni mai multu pretiuiescu libertatea constitutiunale a bisericii n6stre, decatu 6re care stare materiale, ce aterna dela arbitriu, si ii r6ga fratiesce pre gherlani, se cuti6 catu se va pot6 archidiecesi de neplaceri.

T6te acestea descoperiri sincere ale archidiecesaniloru nu folosira nimica. Maioritatea fratiloru gherlani, deconsider6 punctele directive, acceptate potu dice de toti in conferintia preliminaru, deconsider6 libertatea constitutiunale a bisericii n6stre. Ei se departara inca inainte de finitu unulu cate unulu si stetera mortisiu pre langa candidatulu, care'lu adusesse cu sene. — Deegustulu se potea ceti pre faiele tuturor'a celoru cu anim'a sincera. — Fratii gherlani se pareau, c6 si o c6ta de 6meni scoici cine scie din care parte a lumei si menati la Blasiu, c6 se puna mitropolitulu romaniloru si episcopulu archidiecesaniloru, fia acela dupa voia loru ori ba.

On6re esceptiuniloru, in specie selegianiloru, si unoru preoti; cari insii recunosceau, ca Il. Sa dn. ep. Vancea nici decum va prim6 si nici va urm6 punctelor acceptate de sinodu.

Resultatulu votisarei se potea preved6 inca de cu s6ra, si R. D. vicariu alu Fagarasiului, abdisu din buna vreme, c6 se nu se imprascia voturile, dupace unele partite nu se plecara de locu.

Fric'a, intimidarea, pand'a si neincrederea, ce se observasa in s6ra aceea c6 domnesce intre fratii gherlani ne a su'prinsu pre toti, si ne au lasatu a intreved6, ca t6te acestea suntu fruptele absolutismulu.

In diu'a de alegere, dupa ce s'au cetitu decrete mai inalte, dupace s'a cetitu prin R. D. vicariu alu Fagarasiului punctele statorite de sinodu, si sinodulu a cerutu se se alature la protocolu c6 hotarire a lui, si dupace dlu comisarulu civile a mai portatu in gura si vorb'a de — **Conventiculum**, — s'a pasitu la votare.

Dar' trebue se insemnu, ca pre candu se faceau t6te acestea unii 6meni si in specie, a sesorulu si nepotulu Il. Sale d. comisariu civile A. Bohetiulu anume A. N., fara a consider6 santiania loculu si a actulu, alerg6 in susu si in diosu fara astemperu, impartindu la bilete rosii cu inscriptiunea „Ilustritatea Sa Dr. Ioane Vancea Episcopu“ si verendule pre nesemtitu si in busunariile alegatoriloru. Adeveratu ca unii scarbiti de atari midil6ce le rumpeau si le aruncau, — dara altii mai fricosi, temenduse c6 se nu fia pusi in catastichu le primira si le aruncara in urna.

Ast'a este fapta, ce am vedutu cu ochii

mei; ci lasu se judece altii, deoa candidatulu soosu cu astfelu de midilóce póte fi, nu diu dupa anim'a maioritatiei, ci chiaru si dupa anim'a celoru ce au aruncatu atari bilete in urna. — Vorb'a e de principulu persóneloru, nu de insele persóne.

Pre catu scitu eu partitulu maiore din archidieceasa, care si a propusu de candidatulu seu pre parintele literaturii romane si can. T. Cipariu, nu s'a dediositu la atari midilóce si nici cá a voitu se blameze pre candidatulu loru — lucrandu in modu atatu de nesocotitu.

Dupa scrutiniu se afla a fi capatatu urmatorii voturi:

Il. Sa. ep. Vancea 59.
Res. can. T. Cipariu 49.
Res. „ I. Fekete 36.
Res. „ D. Coroianu 31.
Res. „ C. Papfalvi 15.
Il. Sa ep. Dobra 11.
Res. I. Antonelli 6.
Dr. Gr. Silasi 2.
Can. Vestemeanu 1.

Éra 5 voturi cá neolificate de ajunsu s'au respinsu.

Este de insemnatu, ca pre langa tóta machinirea ce se observare in cleru inca din alta di, pentru neunirea stricatósa, atatu la scrutiniu, candu se scoate si cetea numele venerandului barbatu alu natiunei nóstre T. Cipariu, catu si candu a pusu pitiorulu pre pragulu bisericeii, vivatele entusiastice resunau, de olocotea catedrala. — Acésta manifestatiune sincera, precum si demonstratiunea formale, ce se vediu la més'a principale, si la celalalte mese, suntu semnulu celu mai lamuritu, ca barbatulu doririloru dintre toti candidatii este parintele literaturii nóstre.

Ilustritatea Sa episcopulu Gherlei este alesu, potemu dice, mai coratu prin voturi gherlane; si bine ca este alesu, de aci inainte nu voru poté dice fratii gherlani, ca nu si au dreptulu loru intru asi alege pre episcopulu loru, bine va fi dara se'lu incungiure cu toti si acum alesu legale se'lu tiena cu tóte poterile.

Nu potu lasá ne atinsa unú lucru ce fórtu a batutu, la ochi acel'a, ca fratii dela Hatiegu si au concentratu tóte voturile afara de unulu in Il. Sa d. ep. Dobra.

Eu cu tóta modestia asi intrebá pre aceli frati de una mama: avatau vreunu calculu, candu in contra cuventulu datu au facutu acésta? ca ci eu in atare votare a dloru sale n'amu aflatu pana acum de catu calcululu de a perde si impartii voturile. —

Asemenea voiu se observu, ca in totu decursulu alegerei a domnitu o anomalia neiertata. Presidiulu, precum de alta data asia si acum trebuea se'lu duca vicariulu capitulare si nu ilustrii comisari regii, densii dupa dreptulu constitutionalu bisericescu au se asiete cá comisari; ci se lie presidiulu, acésta taia afundu chiaru in autonomi'a bisericesca, ceea ce insufla ingrigiri chiaru de ar' remané si numai o simpla eróre.

Dupa tóte cele intemperate ilustrii comisari voru fi in stare a si face relatiunile sincere la locurile mai inalte, ca unde si pre langa care din cei trei candidati este anim'a maioritatiei din archidieceasa.

Voru poté relationá si despre portarea pacinica si matura a clerulu din Ardélu, care a incungiuratu nu numai esecesele, ci orce felu de trecere preste marginile cuvenientiei, afara de semnele, ce s'au memoratu mai susu.

Inchisaiandu ceru dela celu atotopotente se tramita lumin'a si darulu seu regimulu Maiestatei Sale, cá se starniesca a intarí pre acel'a care este dupa dorinti'a celoru mai multi din archidieceasa. — a. —

Cuventarea d. Ioane Popescu,

(parochu gr. cat. alu Cohalmului, tienuta in sinodulu eparchiale alu vicariatulu Fagarasiu in 30 Iuliu st. n. — pentru dreptulu clerulu la alegerea de mitropolitu la Blasiu.)

Prea on. adunare sinodala!

Amu revenitu aici spre a ne manifestá dorintiele nóstre facia cu unu barbatu, carele se ocupe scaunulu vacante mitropolitulu din Blasiu. Mare actu — ba prea momentosu — avemu de a duce astadi in realizare, — ca-ci taia fórtu adencu in interesulu nostru atatu bisericescu — catu si nationale; si nu e de lipsa cá se mai argumenteaz acésta, ca-ci fiacarele din noiscie, ca

ce detoria are unu mitropolitu romanescu facia cu natiunea sa. . . .

Unu ce me face inse, cá se vorbescu ceva mai departe: Amu cetitu — Domniloru — cu atentiune cateva acte dela alegerea repausatulu in Domnulu, demnulu de memoria fostulu, bunulu nostru mitropolitu, Escelentiei Sale contelui Siulatiu, — si asemenea amu cititu si ascultatu si aici cu atentiune si actele privitoria la alegerea fiitorulu nostru mitropolitu, ce se va templá in 11 Augustu st. n. a. c. in Blasiu, si cu deosebire decretulu inaltulu ministeriu ungurescu de cultu si instructiune si le-am combinatu la olalta si am vedintu cu mare dorere, ca se afla una mare anomalia intre aceste acte de o mare importantia pentru biserica nóstra gr. cat. si respective pentru credentiosii sei fii. Se credeti domniloru si onoratorulu in Christosu frati, oa deoa acestu decretu ministeriale, acestu actu — cum diu — pentru sant'a nóstra biserica, n'ar loví dreptu in usulu si pracs'a indelungata a bisericeii nóstre, n'asiu avé se vorbescu nemio'a; pre candu din contra am dreptu, ba me silesce cea mai nobila conscientia cá — in calitate de aperatoriu alu bisericeii — se vorbescu in contra ori caroru legi, ce ar' surgrumá si angustá autonomi'a ei — a bisericeii nóstre!

Si cumca in decretulu acésta se afla una astfelu de linia ce lovesce in unulu din celea mai principale si stravechi drepturi ale bisericeii nóstre, se vede de acolo, candu se dice in acelu decretu ca: „reimplerea scaunulu vacante mitropolitulu de Alb'a Inlia se concede in casulu presente prin alegere — numai pre langa apriat'a sustienere a dreptulu prea naltu principale de denumire — si fara de nici una consecintia preventoriu.“ — Va se dica dreptulu clerulu gr. cat. pentru alegerea mitropolitulu seu nu e independente, ci dependente dela gratia regimulu; prin urmare eserecitarea dreptulu de alegere de acuma se face numai din grati'a mai nalta; ér' in venitoriu, deoa clerulu (si fara vin'a sa) va perde grati'a mai nalta: atunci mitropolitulu se va denumi! Apoi fia denumitulu unu barbatu dintre celi mai doriti ai clerulu seu nu, si luore acel'a cum va lucrá si volf — clerulu trebue se asculte! (?) — Desperatória gratia!

Dreptulu alegerei de mitropolitu in biserica nóstra pana acuma nu s'a mai trasu in dubietate. Elu a ecsistatu din timpurile cele mai vechi, si a fostu unu ce mangaietoriu pentru filii celi credentiosii ai bisericeii, si cum nu candu turm'a cuventatória 'si alege unu pastoriu, carele — dupa cum a disu Christosu — „se'si puna sufletulu pentru ea.“

Ba acésta merge si mai departe. Legile prin cari se sustiene si garantéza constitutiunea si autonomi'a unei biserice cristiane, suntu totude una data legi naturale, ba legi ddiesci si óre se potu acelea calcá si angustá de filii pamentulu? Si óre celi ce au dreptu se le apere potu cá se taca?!

Ori care regimu, ori ce gubernu — dupa opiniunea mea — si in speciale ori care ministru, orice persóna, care ar' lucrá pentru sturbarea si angustarea drepturiloru bisericesci, ar' comite „sacrilégiu“. — Si totu astfelu de sacrilégiu ar' comite si celi, carii nu s'aru scí luptá pentru aperaturea acelu dreptu bisericesci!!!

Déca biserica romana — pre langa alt-le — n'are nici autonomi'a sa independenta si legale cu alte biserice, apoi cum póte óre regimulu se'si castige simpati'a clerulu? Si déca nu'si castiga simpati'a clerulu romanescu — de securu ca a poporulu mai cu anevolia si o va castiga; de órace biserica pentru orice poporu, pentru ori care natiune, si cu deosebire pentru natiunea romana e sufletulu seu, si precum unu trupu fara de sufletu n'ar poté se ecsiste, — asia chiar' nici una natiune crestina fara de biserica nu póte se traiésca! — Ér' statulu, carele nu garantéza autonomi'a bisericeiloru sale prin legi corespondiatórie destinatiunei loru — acelu statulu — acelu regimu nu se póte numí „constitucionalu“ — ba potemu dice nici „relegiosu“. Si intr'altu casu, candu acelasu regimu ar' face exceptiune numai cu biserica nóstra gr. cat. stergundu'i din drepturile avute: atunci i s'ar poté dice, ca e „netolerante.“

Mi se va dice póte, ca voiescu prin acestu cuventu — obligatoriu de deregatori'a mea — se facu vr'o demonstratiune; de asiu face cu acésta vr'o demonstratiune o asiu face in con-

tra altei demonstratiuni. De parte inse fia — cá aperature eu drepturile bisericeii nóstre — se mi se dica, ca prin aceea facu demonstratiune! Asiú lucrá inse si amu lucrá cu totii in contra chiamarei nóstre, candu óa preoti, cá aperatorii ai bisericeii amu lasá se se derime si sturbésca din drepturile, cari si altoru biserice recepte le competu.

Pentru aceea dara trebue se fimu mai audaci — celu pucinu — intru eluptarea drepturiloru nóstre bisericesci, ca-ce mai totdeun'a fortun'a acelu a le succede, si óa se documenteazu acésta ar' trebui se intru in unele cestiuni politice mai de aprópe ceea ce nu ne este ertatu, ba nici e obiectulu nostru aici! Si in casu, candu luptandune pentru aperaturea acestoru dreptu sante — n'amu reesi triumfatori, se ne mangaiamu celu pucinu in conscientia, ca, cá pastori sufletesci ne-amu facutu detori'a facia cu destinatiunea nóstra si a bisericeii nóstre, — si asia se lasamu in testamentulu nationale — disu la acésta ocaziune bisericescu — sucesoriloru nostri — celu pucinu — luptele ce le-amu portatu in interesulu santei nóstre biserice!

Éca dara pentru ce eu, prea onor. adunare sinodala, am luat cuventulu la acésta ocaziune in acésta prea onor. adunare a vicariatulu, carele e datatoriu de tonu intre celalalte protopopiate, si a reflectá in contra acelu siruri din desu amentitulu decretu, prin cari dreptulu alegerei de mitropolitu prin cleru in biserica nóstra se disputa si trage la indoieála.

Prea onor. sinodu eparchiale! Candu biserica nóstra romana — pre langa aceea, ca ea este in cea mai mare miserabilitate — fara venite, preotii ei nedotati, se mai angusta si in alte dreptu ce ei atatu de natura, catu si dela statulu i competu: nu insémna altu ceva nici mai multu nici mai pucinu, decatu acuma in secululu alu 19 a ne aduce aminte de persecutiunile ei din seclii celi mai din a-ante!!!

Dupa aceste premise dara cu tóta libertatea sufletésca rogu pre sinodulu vicariale cá se redice acestu

PROTESTU:

a) Considerandu, ca dreptulu alegerei de mitropolitu in biserica nóstra a ecsistatu din secolu, fara cá se'i fi venitu cuiva in minte alu trage vreodata la indoieála;

b) considerandu, ca prin rescriptulu inaltulu ministeriu reg. ung. de cultu, cuprinsu in ordinatiunea consistoriale, bunulu nostru dreptu de alegere e disputatu si periclitatu pre venitoriu in gradulu celu mai mare;

c) considerandu mai incolo, ca prin periclitarea acestui dreptu prea vechiu biserica nóstra se vatema afundu si doréosu in autonomi'a sa constitutiunale: — asia — sinodulu eparchiale a acestui vicariatu protestéza serbatoreace in contra ori carni atacu si ignorare a canóneloru, usulu si pracsiei bisericeii — venire - ar' ele ori si de unde.“

Deci acestu protestu 'lu recomandú consideratiunei prea onoratulu sinodu eparchiale, si déca acestu prea onoratu sinodu opinéza cu mine: atunci se se primésca la protocolulu ducandu de deputatulu eparchianu la Blasiu — si de acolo cu agendele sinodulu mare generale se se comunice cu locurile supreme competente!!

Am disu. . . (Precum acimu s'a si primitu.)

Cuventarea

deputatulu ALECSANDRU ROMANU, tienuta in siedinti'a din 3 Aug. a. c. a camerei reprezentantiloru Ungariei.

(Capetu.)

Voiu trece la propusatiunea, ce on. d. ginerariu. . . (Strigari: Aci nu e ginerariu, ci deputatu.) Me rogu de ertare, eu credu, ca domniului a vorbitu aci mai multu cá ginerariu, si nu cá deputatu (ilaritate). On. d. deputatu dara a afirmatu, ca guvernulu romanu acitia prin tienut'a sa inimica agitatiunea in tíera. Ast'a, me rogu, nu se póte dovedi prin nici una asemene intentiune, fara a fi data vreuna cauza la acésta? — Eu lasu se judece onor. camera, ce declaratiune neparlamentaria fú acésta.

Trecu acuma la deosebit'a parere a dlui deputatu Vilh. Tóth, esprimata cu privire la determinatiunile Sliu 11 alu proiectulu de lege relativu la aperaturea tieriei, cari statorescu pen-

tru unu timpu de diece ani contingentele armatei, compusa de 800.000 de individi. Domnialui obeerva, mai vîrtosu acelor'a cari vedu una perdere de dreptu in acelu §, ca ast'a e una frase góla, ca-ci oamer'a are ocaziunea a stramutá in fiacare anu decisiunile aceloru §§-i; — modest'a mea parere este, ca mai multu potu fi considerate de una frase góla aceea ce dise on. d. deputatu, decatu decisiunile chiare si determinate ale legeri, cari intr'adeveru despoia tiér'a de dreptulu seu de a determiná séu a denegá numerulu fetioriloru, o despoia, dicu, nu numai pentru unu timpu de 10 ani, ci, considerandu natur'a si esint'a „honvedismului“, care adica este radimulu armatei ordinare, pentru totu-deaun'a.

On. camera! Nu voi mai dice multe, 'mi voi luá libertatea de a face numai cateva reflexiuni la unele cuvinte ale on. d. ministru-presiedinte.

Dlu min. presiedinte senti argumentele puternice ale on. d. deputatu alu urbei Comaromiu, prin cari acest'a dovedí, ca legislatiunea nóstra ei a perdutu acum dreptulu de a de-pune asupra darei de sange si de bani, de si marturisescu, ca m'am miratu fórté, candu on. d. deputatu alu urbei Comaromiu ajunse la una deductiune cu totulu contraria, adica la adoptarea proiectului de lege. — Numitulu deputatu motivandu'si acést'a deductiune contraria ni-a datu numai se intielegemu caus'a (ilaritate), care a respicat'o cu multu mai chiaru on. d. min. presiedinte, carele totuodata cu privire la procedur'a guvernului, ni mai presenta, cá ecsemplu, procedur'a guvernului prusescu, dicundu, ca Prusi'a a devenitu mare si puternica, din cauza, ca s'a vatematu constitutiunea.

'Mi va ertá inse dlu min. presiedinte, deoa cerou eu caus'a acestei impregiurari aiurea. — Caus'a ca Prusi'a s'a icaltiatu este, ca principii ei au preceptu de timpuriu poterea grandioasa, ce jacea in ide'a reformatiunei bisericesci, si o au exploatatu in favórea estinderei imperiului loru, si ajungundu'si in parte scopulu, s'au abtenu de a se amestecá in cestiuni straine, anume in afacerea orientale si italiana, si 'si au regulatu mai anteu afacerile finantiarie si administratiunea internu, cá nici una alta potere européna.

Prusi'a si-a adusu poterea si in presente nu pentruca, ci cu tóte ca guvernulu a procesu in contra constitutiunei. Acést'a inse a pctat'o face cu prospectu la unu resultatu securu, pentruca a fostu convinsa, ca poterea care jace in ide'a nationalitat'i este superióre poterei enorme ce jace in constitutionalismu, si pentruca nu s'a temutu de acést'a potere grandioasa, ci a intrebuintiat'o cu istetime spre ajungerea scopuriloru sale.

Acést'a fú o procedere demna de unu adeveratu barbatu de statu — precum trebuie recunoscutu, ca este contele Bismark, capulu guvernului prusienescu — nu se teme de potere, cuprindenduse aceea in ori care idea, ci si o supune sie-si; éra acél'a, care temenduse de potere nu numai nu este capace a o exploatá in folosulu seu, ci se sileace a sta in calea ideelor moderne, cari navalescu cá unu toriáte, pre acél'a chiaru atatu de pacinu 'lu potiu considerá de unu adeveratu barbatu de statu, pre catu n'asiu poté considerá de adeveratu beliduce pre acelu generalu, care temenduse de cumplit'a potere a prafului de pusca, l'ar lasá inamicului se'lu intrebuintieze, éra tunurile pline si gat'a a se descarca ale ostei proprie, lear — tientof.

Onorabilulu d. ministru presiedinte a voitu, in cuvintele'i din urma, se influentieze asupra camerei prin unu argumentu decisivu, si acest'a a fostu provocarea la inimicii interni.

Déca dlu min. presiedinte identifica tiér'a ori cu omnipotinti'a ministeriale, ori cu domnirea nemarginita a nationei maghiare asupra celorlalte nationi regnicolari, atunoi si in acestu intieleau, mare este numerulu inamiciloru interni, (adica majoritatea poporatiunei); déca inse dlu ministru presiedinte nu identifica tiér'a (precum si vreu se credu, ca n'a intieles'o asia) cu domnirea guvernului séu a ori carei alte parti, apoi potiu afirmá cu tóta certitudinea, si'lu potiu ascurá, ca patri'a n'are altu inamicu, decatu pre acea partita, care v're se sustiena domnirea amintita cu totu pretiulu, chiaru si cu pretiulu ecistintei patriei (aprobare din partea dep. romani) si care, chiaru prin acést'a procedere neintielésa a ei, espune patri'a intr'unu modu arteficiosu, atacuriloru straine, cari le va poté indreptá in contra ei cu succesu ori care potere,

pentruca e luoru pré firescu, ca popórele se urescu de domnirea unei parti si de sarcienele preste mesura mari; ér' apoi pre popórele nemultiemite nu le poté mantú nici una armata, fia ori catu de mare. Asia dara, cine espune patri'a intru acestu modu, acél'a, Dloru, este celu mai mare inamicu alu ei. (Placere, in stang'a extrema.)

Premitiendu acestea mi-iau voia a atrage atentiunea onorabilei camere inca la una impregiurare. (S'audimu!)

Deducundu din cele dice, se nu perdemu nici odatu din vedere, ca insasi armata de honvedii numai atunoi va poté coresponde scopului sublimu si destinatiunei ei, candu cetatienii patriei voru fi indestuliti prin deslegarea cestiunei nationalitatiloru. (Aprobare, in stang'a extrema)

Cu privire la deosebit'a pusetiune, in care me afiu facia cu tramitietorii mei, 'mi tienu de detorintia a dechiará in numele meu si alu consociloru mei de principiu, cari se afla in asemenea pusetiune, ca noi deocamdata, adica pana candu cestiunea nationalu nu va fi deslegata, la deabaterea acestoru proiecte de lege, cari ingreuna preste mesura poporatiunea patriei si suntu impreunate cu renunciare dela atate drepturi, nici ca potemu luá vreo parte! — „Fed.“

In 11 Augustu, candu se amanara siedintiele dietei, presiedintele pronuncia, ca in 16 Septembrie éراسi se va tiéné siedintia. Diurnalele „Hazánk“ si mai cu séma „Pester Journal“ descrie cu colorile cele mai negre abuserile si tiraniile ce se facu din partea amplotiloru baschi de comitate. —

Dimitrie Cosacovicu.

Destinulu unoru ómenii, alesi de ceru, este a nasce, a vietui, a mori pentru o idea marc. — Unulu dintre acestia este si repausatulu Dimitrie Cosacovicu. Intr'ensulu se personifica: ide'a Romanismului dela Pindu. Elu a fostu propagatorulu si aperatoriulu celu mai neadormitu alu acestei idei. Si-a consacratu viet'a intréga si, in anii betranetiei, totu crediendu ca n'a facutu indestatu pentru fratii sei dela Pindu, le-a lasatu si averea.

Acestu apostulu alu Romanismului s'a nascutu la Minciu (Metiova). Tatalu seu anume Pascalu Circu érá preotu. In etate de 12 ani a venitu la Pest'a spre a'si face carier'a sub ingrigirea unchiului seu Cosacovicu. Acest'a incantatu de fericitele disposiuni ale nepotului pentru invetiatura, l'a tramisu la scóla. Pe atunoi in scólele din Pest'a nu se invetiá mare lucru: asia ca dupa trei ani, copilulu Pindului s'a crediutu in stare d'a invetiá singuru si a nu mai fi sarcina unchiului. Orele pe care comerciulu nu'i le ocupá, elu le consacrá studiului, asia incatu la etatea de douadeci ani scieá limb'a latina, grec'a vechia si nóua, turc'a, rus'a si roman'a. — Un'a din ocupatiunile lui favorite, érá studiulu comparatu alu limbelor. — Avea notiuni esacte chiaru si despre formatiunea cuvintelor din Sanscrita.

Spiritul seu avidu de sciintia 'lu facea se caute cunoscenti'a celoru invetiati. Devenise bunu amicu cu Boiagi (autorulu gramaticii macedone tiparita in Vien'a la 1813), Rosa, Goidu, fratele mitropolitului Siagon'a, celebritati savante ale timpului. Luptele bisericesci din Pest'a intre greci si romani, lupte la cari asist'a, destetara intr'ensulu sentimentulu Romanismului.

Intr'acést'a unchiulu seu morí fara se'i lase nimicu altu decatu numele. — Pentru junele nostru care nu are alta avutia de catu 26 ani, viet'a este nesuferita in Pest'a. Unguri, germani, slavi si greci, toti se redica contra Romaniloru; prob'a despre acést'a este multimea de opuscule in contra loru ce au esitu in timpulu acél'a. Dorulu d'a respirá unu aeru mai romanescu 'lu muncieá. Parintele fratiloru Opreni din Craiov'a, care cunoceá pe junele Cosacovicu, venindu in Pest'a, afla despre mórtea unicului radimu alu acestui june si suferintiele Romaniloru, si i dise:

„Si noi in tiér'a nóstra suferimu amaru de greci. Inse hai, flacaule, la noi, ca totu este mai bine decatu aci.“

Si preste cateva dile junele Cosacovicu respira aerulu romanescu pe tiermii Dambovitiei. Indata dupa promulgarea regulamentului organicu, incependu formarea armatei romane, elu intra in armata cu dreptulu de nobilu. Strainu seracu, fara nici unu protectoru, numai

prin zelulu si merítulu seu, ajunse in rangulu de capitánu, lucru mare pe atunoi! Erá iubitu de toti boierii, cari se aflau in armata, Bibesci, Campinenu, Filipesci, Manescu. Amu auditu pe multi dicundu, ca érá celu mai bravu si mai inteligentu oficeru din armata. Principele Alecsandru Ghica simpatisá fórté multu cu densulu; incuragiatu de acést'a simpatia, a prezentatu in secretu principelui unu memoriu asupra Romaniloru de preste Dunare. Acést'a i dise se se intieléga cu Mihailu Ghica. — Junele romanu anrelianu trasari de bucuria, crediendu ca o radia de inviare poté lucí preste pamentulu fratiloru sei. Se incéla marinosulu june; nu sciea ca dorulu lui este radi'a, ér' acei dela cari incepu a sperá érá norii. Vorbí multu si cu focu primului ministru, atunoi Mihailu Ghica; dar' acést'a in oele din urma i dise: „Nu este timpulu acuma se ne ocupamu de asemenea lucruri! Nu vedi ca suntemu amenintatii chiaru noi?“

Principele Bibescu inlocuindu in tronu pe Alecsandru Ghica, voi se tramita in Rusi'a mai multi diitre boierii militari pe langa cari insemnase si pe Cosacovicu, cá se studie art'a militaria. Fiuulu Pindului, candu aflá de acést'a favóre princiara, elu, care nu suferiá nici cum Moscovitismulu, striga indignatu: „Ce se cautu in Rusi'a? Se invetiú eu pe rusi? Nici odata!“ si refusa. Din acést'a cauza fuse fortiatu se ésa in pensie.

Din acelu timpu Cosacovicu se consacra apostolatulu seu. Incepú a propagá cu ardóre Romaniloru dela Carpati, dorulu Romaniloru dela Pindu, doru de vietia si lumina! A invocatu concursulu mai multor'a din compatriotii sei, si nu afla intr'ensii decatu amortiela si scepticismu.

In oele din urma a facutu unu apelu publicatu in gazet'a „Dimbovitia“, dupa care DD. Goga fratii, Zisu Sidere, Niculescu, Ticopolu, i au promis ca 'lu voru sustiené si voru suferi impreuna tóte pericolele. Preste doi ani au reusitu se formeze Comitatu Macedonu-Romanu. Apoi dupa staraintiele DD. Negri, Bolintinenu si V. Urechia, colonii lui Aurelianu vedura pentru antea'ra óra deschidenduse in vaile lor patru scóle unde se invetiá cartea romanéca, ér' in Bucuresci se infintia internatulu Macedonu-Romanu.

Din locuinti'a lui retrasa pe délulu Spirei, patriotulu dela Pindu veghiá cá o betrana sentinela miscarea si progresulu Romanismului intre fratii sei. Cas'a lui érá locul de intalnire alu acestor'a, si fiacare aurelianu nou venitu in tiéra aflá intr'ensulu unu sinceru mentoru.

Déca betranulu nostru se indigná uneori de ceva, érá candu diariiele romane, din nedebacia séu ignorantia, soapau cuvinte cari atingeau demnitatea Romaniloru dela Pindu. Dar' fíti siguri, ca nu scapá nici unulu din diariiele cari pecatoiau, fara unu resposu publicu din partea lui Cosacovicu.

Guvernulu numindu in anulu trecut, intre membrii societatiei academice, elu 'si dete demisiunea; ca-ci de catuva timpu i perise vederea.

Candu viet'a érá mai dulce betranului Cosacovicu; ca-ci visulu de aurulu alu inimii sale incepu a se implini, mórtea cumplita io curmá intr'unu modu tragicu. Ce mana omucida a suulu din midiloculu nostru sufletulu verde alu acestui betranu apostolu? Séu fatal'a intemplant'e? Dar' oredemu, ca justiti'a umana, insaintea justitiei divine, va resboná sant'a loi cenusia!

TESTAMENTU.

I.

Necunoscutu ór'a mortiei mele, pana candu cum sanetosu si cu mintea intréga, decudu oa, dupa incetarea mea din vietia, averea mea misoatória si nemiscatória, care coneta in:

(Aci arata obligatiunile (patru) a caroru suma totala este una suta optu mii nóua sute sieptedeci si siese lei 108.976.)

Si in casele mele ce le posiedu in délulu Spirea, Calea Spirea Nr. 45, si din strad'a Corescu Nr. 2, care se se vinda, si banii se se adange in sum'a totala de mai susu; acést'a avere, dicu, se se impartiesca in modulu urmatoriu:

(Aci arata catu se dè pentru sufletu.)

II.

Éra coalalta avere se remana pentru eternitate (diou eternitate pentruca dorescu cá Ro-

mani'a se existe catu lumea) statului Romani'a, cá din venitul acestui capitalu se se infintieze si se se sustiena una scóla romanésca, in Macedoni'a, Epiru séu Tesali'a, unde va fi mai mare necesitate, care scóla va portá numele de Scóla Romana.

In acea scóla se va predá gratis in limb'a romana: Gramatic'a, aritmetic'a, istori'a romana, geografi'a elementaria si contabilitatea.

Fiindu inse mica venitul anualu alu acestui capitalu, rogu pe domnulu profesore, care va fi la acea scóla, se se multumésca cu unu apuntamento anualu de lei romanesci actuali 8000, optu mii, din care se se platésca si localulu scólei. Éra cu restulu venitului se se intretiena pe totu anulu elevi seraci romani din acea scóla.

Domnulu profesore va fi obligatu a tramite pe totu anulu la ministeriulu instructiunii publice din Romani'a registru legalisatu de comun'a unde se va aflá scól'a: despre numerulu discipuliloru si studiele ce au facutu in limb'a romana.

Rogu umilminte pe toti DD. profesori romani precum si cei de ginta latina, aflati in capital'a Romaniei, de a supraveghia se se ececute ad literam paragrafulu acest'a, si, dorindu cá scól'a acést'a se devina o scóla demna de natiunea romana, facu unu apelu ferbinte la tóte inimile adeverate romane, se vina in ajutoriulu ei cá se prospere, dupa dorinti'a fiacarui romanu.

Acestu paragrafu se se publice pe totu anulu, intr'unulu din diariile cele mai insemnate din capital'a Romaniei, platinduse si costulu tipariului.

III.

Venitul din anulu d'anteu alu acestui capitalu, destinatu pentru scóla, se se intrebuintieze pentru tiparirea cartiloru didactice trebuintóse la acea scóla in dialectulu de dincolo de Dunare catu se póte mai apropiatu de dialectulu din Romani'a libera, cá din ce in ce se se formeze o limba culta pentru toti romanii.

IV.

Inmormentarea mea se fia catu de simpla la adormitoriulu Mateiu Besarabu séu Belu, a careia spee se nu tréca mai multu de catu 10 galbeni austriaci si pe pétr'a mea mormentalá se se soulpe: „Aici repausa remanentiele unui Romanu Aurelianu.“

V.

Rogu umilinte pe Domnii Ioane Brateanu, generalu Christianu Tell, Vasiliu Alecsandru Urechia, Zisu Sideri si Iordachie Goga se binevoiesca a ececuta acestu alu meu testamentu. Bucuresti, 1867 Maiu 27.

(Urméza legalisarea tribunalului civilu II-fovii, sectiunea III.)

Subscriu Dimitrie Cosacovieiu.
„Alb. Pind.“

Cronica esterna.

ROMANIA. „Romanulu“ ne referéza, ca in 1-a Augustu c. v. Mari'a Sa Domnitoriulu insocitu de ministri a pusu pétra fundamentala la scól'a de agricultura, ce se infintieze pe mosi'a Ferestrau in partea stanga, a sioselei Mogasióia, cu care ocaziune d. ministru Doniciu tienú urmatori'a cuventare:

„Prea inaltiate Dómne!

Poporulu romanu dupa secli de suferintia renasce suptu august'a dinastia a M. V., institutiunile sale se reconstitue, fundamentele cladiloru sale puse de august'a mana a M. V. voru atestá generatiuniloru viitórie, epoc'a oreatrice a regnului M. V. Ospitiuri, scóle, drumuri de feru, poduri, institutiuni industriale tóte resaru pretutindene si atesta lumii, care ne privesce, ca a sositu din'a invierei poporului romanu, anulu celu bine cuventatu de domnulu.

Astadi M. V. puneti fundamentele scólei secundare de agriculturi, tiér'a intréga va tresari de bucurie, vedindu solicitudinea Domnitoriului ei pentru respandirea lumineloru si pentru desvoltarea acestei mari industrii, acestu neocatu isvoru alu bogatiei si alu prosperitatiei nóstre. Se traiti M. Vóstra!“

Astfelu de vorba trebuie se inoante pe orice cetitoriu cu semtiu nationalu. E dulce a vedé pre frati inaltanduse in regiunile luminii,

chiaru si candu te lupti pentru viétia si pentru libertatea de a te lumina! —

— Citimu in „Monitorele“ franceze dela 6 Augustu:

„Alteti'a Sa Ser. principele Carolu I, principe Domnitoriulu alu principatelorunite, voidu se manifestese in acelasi timpu simpatia se pentru progresulu instructiunii popórale in Franci'a si se de si unu semnu de satisfacerea ce'i da primirea ce se face junimei romane in scólele nóstre, a remisu ministeriului instructiunii publice, o suma de 1000 franci, spre a luá parte la subscrierea deschisa in folosulu biblioteceloru scolare. Acésta suma va servi pentru cumpararea a diece loturi de carti, cari voru fi tramise la trei comune aratate de societatea biblioteceloru popórale ale Sartei de catra societatea pentru desvoltarea instructiunii primare in Dordogne, si de catra societatea formata la Havre pentru progresulu invetiamentului poporulu; la bibliotec'a societatii, de cursuri pentru adulti din Mulhouse (Rin de Susu), la bibliotecele scolare din Dournazac (Vien'a de susu), din Réchicourt le Chateau Meurthe, din Horte (Marn'a de susu) din Estrasel (Pirinei orientali) din Alon'a (Maine et Loire) si la bibliotec'a poporala din alu 11 arondisementu din Parisu.

Junii romani din Parisu, doritori d'a se asociá personale la generós'a cugetare a guvernamentului loru, au adresatu totu cu acelasi scopu, ministriulu productulu unei colecte facuta intre densii. Acestu daru ce se suia la 250 fr. va fi datu bibliotecosi scolare din comun'a Queriqt (Arieje), care merita acésta favóre prin zelulu seu pentru progresulu invetiamentului si care n'are nici unu recutu care nu scie carte. Epistol'a ce insocieá tramitarea productulu acestei colecte facuta de junii romani cuprinde pasagiulu urmatoriu:

„Fii si unei tieri multu timpu nitata, si pe care destine crude au despartitu-o in timpu de atati'a secli de comerciulu cu fratii sei mai mari din Occidente, primiti cu atat'a bunavointia de natiunea ai careia suntemu óspeti, nu putem stá indiferinti la ocea ce intereséza educatiunea si instructiunea acestui poporu eroicu. In scólele sale, care ne suntu deschise cá la proprii sei fi, *colleseramu pe fia ce di luminele civilizatiunii si ale progresului.* Ascultandu pe ilustrii ei invetiatori innoabilamu spiritele nóstre, inaltiamu sufletele nóstre; avendu neincetatu suptu ochii nostrii nobilitate eosemple ce ne dau, ne punemu in stare de a fi intr'o di folositori scempei nóstre patria si de a restringe si mai multu legamintele ce o unescu cu Franci'a.“ — (Rom.)

Din Olteni'a séu Romani'a mica. (La pronunciamentu din Blasiu.) De si cele trei puncte ale pronunciamentului formulatu la Blasiu in 3/15 Maiu a. c., aflasera oela mai viu resunetu (echo) in animele nóstre, n'amu redicatu totusi pana acum nici o voce in favórea lui, macaru ca si pre noi cá fii credintiosi ai Transilvaniei patriei nóstre mume inca ne au interesatu fórté. Tacerea nóstra se póte esplicá singuru numai din acea impregiurare, ca ci n'am voitu cá se dica din nou adversarii nostri, cumca dv. sunteti influintiati de aici si cumca de aici ve trageti tóte inspiratiunile. Cu tóte ca este constatatu de multu si probatu chiaru istoricesce: cumca simtiementulu nationalu romanu n'a fostu nici odata inspiratu de aici scolo, ci din contra elu a trecut de acolo incóce. Aicea si a gasitu numai asilulu si protectiunea totudéun'a de cate ori elu a fostu acolo persecutatu, cá si in timpulu de facia. N'am voitu, diu, se mai clatinamu si noi ap'a cea preste mesura tulbura a noului imperiu maghiaru. Dar' acum vedindu cele ce se petrecu in dulcea nóstrá patria natale; vedendu cum despotismulu maghiaru apasa fara cumpetu asupra parentiloru, fratiloru, suroriloru si a rudelorú nóstre. VEDIENDU MAI INCOLO OA, nu ómenii pronunciamentului, ci adversarii lui ómeni de din afara (din tiér'a ungarésca) conturba pacea, strica linistea intre locuitorii cei pacifici si indelungu rabdatori ai acelu mare Principatu din vécuri autonomu; vedendu in fine ca totu acei ómeni sugruma libertatea opiniuniloru si innéca consciintiele, — tacerea nóstra a devenitu imposibile. Venimu dar' si noi la rendulu nostru, noi emigratii romani transilvaneni din tóta Olteni'a séu Romani'a mica si damu a d-

hesiunea nóstra la disulu pronunciamentu, protestandu contra tuturorú mesuriloru despotice ce s'au luatú contra subscriitoriloru lui, si declarandu in modulu celu mai solemn, cumca suntemu si vomu fi purté gat'a, alu sustiené si alu apará cu tóte mediele legali ce ne voru stá la disusetiune, fia ele de orice natura; morali séu materiali. Si acésta a nóstra credentia politica o vomu trasmite fililoru si nepotiloru nostri, din generatiune in generatiune. —

In numele emigratiunii romane transilvane:
Simeone Mihali,
profes. de Lyceu.

Craiov'a, in Iuliu 1868.

FRANCI'A. Parisu 14 Aug. Revist'a armatei s'a terminatu; n'a fostu nici unu acidente. Maiestatea Sa a fostu aclamata fórté. Generalulu englesu Napier a sositu asta dimnétia si a asistatu la revista; elu va merge mane la taber'a dela Chalons. „Patria“ crede, ca imprumutulu va fi acoperitu mai multu de catu de treidieci de ori. „Presse“ si „Epc'a“ diu, ca pentru antei'a data in 15 Aug., va fi receptiune diplomatica la Tuilerie. —

— „Revue des deux Mondes“, in revist'a politica dela 1-a Augustu, vorbindu despre Franci'a dice: „ca acum mai multu decatu ori candu actiunea ei politica are trebuintia de a se degagiá de orice intunecimi, de a se aratá in curatiuni'a si barbatia ei, de a sotáura amortirea adormitiloru, de a se precisá intr'unu sensu liberale in intru spre a regasi in afara iniurirea ei si celu mai puoinu unu rolú demnu de dens'a. Dar' acelu rolú, si acésta iniurire gaisile-va Franci'a in paoe séu in resbelu? Fórté dibaciu ar' fi celu care va puté spune ceea ce se va petrece preste trei luni, si nu starea in care se afla Europ'a va ajutá la descifrarea acestei enigme.“ — (Rom.)

Nr. 13114—1868.

3—3

Publicare de concursu.

Pentru implinirea postulu directorului la institutu smintitoru din Sibiu, cu care e legatu in cei cinci ani de antei unu salariu anualu de 1200 fl., dupa decurgerea acestoru ani 1400 fl., dupa decurgerea altoru cinci ani 1600 fl. — si dupa implinirea servitiului de 15 ani 1800 fl. — Clas'a VIII caracteristica, cortelu liberu si incalditu gratis.

Si éra pentru implinirea submedicului secundu la institutu acestu, cu care e legatu in cei cinci ani d'anteu unu salariu de 500 fl., dupa decurgerea acestoru cinci ani 600 fl. si dupa implinirea servitiului de diece ani 700 fl. — Clas'a caracteristica X, cortelu liberu si incalditu gratis. —

Pentru ambe posturile e legata si una parte de gradina. — Cu acésta se escrie concursu, cá petitorii posturiloru atinse se si sustérna petitiunile lorú bine instruite cu diplomele cá medici séu chirurgi, testimoniale despre servitiulu pana acuma, si despre sciintia celoru trei limbi ale patriei, pe calea oficiatului la care suntu ampioiati, pana in finea lunei Augustu anulu eurgatoriu numai deadreptulu la Guvernulu acestu regescu. — Clusiu in 9 Iuliu 1868.

Dela Guvernulu reg. transilvanu.

Nr. 501/pres. 1868.

3—3

Publicatiune.

Conferinti'a cuartale a comitetului reprezentativu alu comitatului Turd'a se va tiené in 25 Augustu a. c. in opidulu Turd'a, care va avé deagende: Publicarea de legi sanctionate, resolvirea de recuisitiuni municipali si de afaceri interne.

Ceea ce prin acésta am onóre a aduce la cunoscientia tuturorú acelu membrii ai comitetului, cari nu locuiescu pre teritoriulu comitatului, rogandu'i de a se infaciosia. —

Dela comitele supremu alu comitatului Turd'a.
Turd'a in 31 Iuliu 1868.

Br. Kemény György,
(Tacsata cu portu post. 10 cr.) főispán.

Cursurile la bursa in 18. Aug. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 41 cr. v.
Augsburg	—	—	112 „ 25 „
London	—	—	114 „ 40 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	58 „ 40 „
Actiile bancului	—	—	733 „ — „
„ creditului	—	—	211 „ 60 „